

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-67/18-L

Název	Mateřská škola "Sluníčko", Liberec, Bezová 274/1, příspěvková organizace
Sídlo	Bezová 274/1, 460 14 Liberec 13
E-mail	ms17.lbc@volny.cz
IČ	72742101
Identifikátor	600079066
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Bc. Petra Čermáková
Zřizovatel	Statutární město Liberec
Místo inspekční činnosti	Bezová 274/1, 460 14 Liberec 13
Termín inspekční činnosti	22. 1. - 25. 1. 2018 a 26. 3. - 28. 3. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále „ŠVP“) a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Mateřská škola (dále „MŠ“) se nachází v klidné části města v lokalitě Staré Pavlovice a je dobře dopravně dostupná. V pavilonové dvoupodlažní budově je umístěno pět zpravidla věkově homogenních tříd. V povinném ročníku před nástupem do základní školy je 37 dětí včetně sedmi dětí s odkladem povinné školní docházky. Ke dni inspekce škola vzdělávala jedno dítě mladší tří let a tři děti s odlišným mateřským jazykem. Pedagogickou činnost vykonává deset kvalifikovaných učitelek včetně ředitelky a jedna asistentka pedagoga. Činnost školy je realizována podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „Se sluníčkem krok za krokem“ platného od 1. 9. 2017.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy byla jmenována do funkce na základě konkurzního řízení s účinností od 1. 9. 2005. V roce 2012 byla ve funkci potvrzena na další šestileté období. Převážnou část kompetencí spojených s řízením právního subjektu přenesla na svoje zástupkyně pro oba dva pavilony, zejména zajištění provozu a organizace školy. Ze záznamů z jednání pedagogické rady nevyplývá projednávání vhodných pedagogických postupů, způsobu hodnocení kvality poskytovaného vzdělávání, převládá projednávání organizačních a provozních opatření apod.

Vnitřní informační systém je nastavený, vychází především z neosobní komunikace ředitelky školy se zaměstnanci e-mailovou poštou. Vnější systém využívá formu sdělení na nástěnkách v šatnách dětí a osobní kontakt učitelek se zákonnými zástupci. Další informace například o aktuálním dění nebo přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání, získávají zákonní zástupci z webových stránek školy. Mnohdy se informace rozcházejí, (např. platba logopedického kroužku, informace v generálním souhlasu atd.) což způsobuje nespokojenost zákonných zástupců (viz zjištění z dotazníku pro zákonné zástupce zadané Českou školní inspekci).

Vedení povinné dokumentace školy vykazuje formální nedostatky. Pro školní rok 2017/2018 vydala ředitelka školní řád, jehož převážně obecné zpracování, minimální zohlednění podmínek, organizace dne a absence postupu při pozdním vyzvedávání dětí z MŠ po ukončení doby provozu, není v souladu s požadavky školského zákona. Ředitelka školy během inspekční činnosti školní řád na doporučení ČŠI upravila, neseznámila však s novým zněním dokumentu zákonné zástupce seznámit. Také nová verze ŠVP vytvořená bez účasti učitelek není zpracována v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále „RVP PV“). Jedná se o obecně zpracovaný dokument s častými opisy z RVP PV, jehož obsah ne zcela koresponduje s poskytovaným vzděláváním. Neúčast učitelek na vytváření ŠVP má za následek nízkou míru orientace v tomto dokumentu. I teoreticky nastavený evaluační systém v ŠVP není pedagogickými pracovníky zcela pochopen a aplikován do praxe, to znamená, že nejsou získávány relevantní informace potřebné pro zkvalitnění samotného dokumentu, ale zejména poskytovaného vzdělávání.

Ředitelka školy dále nenastavila jednotný a ucelený systém k získávání informací o výsledcích vzdělávání každého dítěte a o sledování jeho vzdělávacích pokroků od přijetí dítěte do MŠ až do ukončení jeho docházky. Učitelky tak prokazatelně neprovádějí pravidelnou pedagogickou diagnostiku dětí a z tohoto důvodu informace o výsledcích a pokroku nemají potřebnou vypovídající hodnotu. Záznamy, kterými disponují, jsou neúplné, stručné a postrádají návaznost na předcházející informace o osobnosti dítěte. Děti se speciálně vzdělávacími potřebami (dále „SVP“) jsou identifikovány, plány pedagogické

podpory jsou vypracovány, ale mají pouze formální charakter. Ve vzdělávacím procesu se jen výjimečně objevuje snaha o diferenciaci vzdělávací nabídky.

Záznamy o průběhu povinného předškolního vzdělávání v třídních knihách nejstarších dětí prokazují jednoduchou vzdělávací nabídku nepřiměřenou k věku dětí, zaměřenou především na paměťové učení, mechanickou reprodukci a na procvičování hrubé a jemné motoriky. Záznamy nedokládají příležitosti dětí k experimentování, samostatnému řešení konkrétních poznávacích situací či prožitkovému a problémovému učení deklarované v ŠVP. Kontrolou třídních knih bylo dále zjištěno, že při poklesu počtu dětí ve třídě určené pro nejstarší děti dochází k nevhodnému spojování tříd, což je v rozporu s RVP PV, neboť v kapitole 7.4 dokumentu je uvedeno, že „*spojování tříd je maximálně omezeno*“. Denní záznam v třídní knize tak sice poskytuje informaci o spojení dětí, chybí však zápis o plnění povinného předškolního vzdělávání v tento den. Častým jevem, kritizovaným i ve výše zmiňovaných dotaznících, byl shledán pobyt venku realizovaný převážně na zahradě MŠ z důvodu jeho jednostrannosti bez propojení se vzděláváním.

Kontrolou vedení povinné dokumentace byly zjištěny další nedostatky. Nabízené kroužky vedené učitelkami často zasahují do pobytu venku, což bylo vytýkáno již při poslední inspekční činnosti v roce 2011. V aktuálním školním roce neprobíhá dřevařský kroužek – Tesaříci, ale je uveden v ŠVP. Kroužek logopedický v nabídce je uveden, ale nevhodně jej vede učitelka bez požadovaného vysokoškolského vzdělání a tak neoprávněně provádí logopedickou diagnostiku a nápravu u dětí bez supervize specializovaného zařízení či klinického logopeda.

Předškolní vzdělávání zajišťuje deset odborně kvalifikovaných pedagogických pracovníků včetně ředitelky. Metodické vedení učitelek nebylo možné prokázat. Přestože krátké hospitační vstupy dle slov ředitelky školy a z odpovědí učitelek v dotaznících provedeny byly, zpětná vazba k práci učitelek, doporučení ke zkvalitnění metod a forem pedagogické práce poskytnuto nebylo. Plán dalšího vzdělávání pedagogů (dále „DVPP“) pro tento školní rok probíhá v rámci Šablon z operačního programu Výzkum, věda, vzdělávání. Na vlastní profesní rozvoj klade ředitelka školy důraz a systematicky se účastní akcí, které korespondují s prioritami školy (vzdělávání dvouletých dětí, inkluze atd.)

V roce 2016 škola hospodařila s finančními zdroji ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání, s prostředky rozvojového programu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (zvýšení platů pracovníků regionálního školství) a příspěvkem na provoz od zřizovatele. Z úřadu práce škola získala finanční prostředky na plat asistenta pedagoga. Mezi další zdroje financování patřily výnosy za předškolní vzdělávání, stravné, výnosy z doplňkové činnosti za vedení logopedického kroužku a členské příspěvky Spolku rodičů při MŠ. Finanční prostředky z Evropských strukturálních fondů škola v roce 2016 nevyužila. Hračky pro děti byly převážně hrazeny z provozních prostředků zřizovatele, učební pomůcky a DVPP bylo hrazeno ze státního rozpočtu.

Vedení školy analyzuje případná rizika v oblasti bezpečnosti při činnostech dětí ve škole i při vzdělávacích činnostech mimo školu. Děti jsou na začátku i v průběhu školního roku poučeny o ochraně zdraví. K zajištění první pomoci má škola vypracovaný traumatologický plán první pomoci. Zaměstnanci školy jsou opakovaně proškolení o bezpečnosti a ochraně zdraví a aktuálně seznamováni se zásadami poskytování první pomoci. Škola pravidelně zajišťuje provádění kontrol elektrických zařízení a spotřebičů a odborné technické kontroly dětského hřiště a odstranění zjištěných závad. Škola eviduje v knize úrazů všechny údaje o úrazech dětí, ke kterým došlo při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech.

Objekt školy je zabezpečen před vniknutím neoprávněných osob uzamčením hlavních i vedlejších vchodových dveří zabezpečovacím systémem.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Inspekční hospitace proběhly ve všech pěti třídách. Plánování vzdělávacích činností u nejstarších dětí ne vždy vycházelo z dosavadních znalostí a zkušeností dětí a dle záznamu v třídní knize nebylo vždy přihlíženo k jejich vývojovým předpokladům a specifickým potřebám. Z uvedených záznamů vyplývá převažující orientace na poznávací činnosti, při kterých děti nedostávaly příležitosti k poznávání, založeném na vlastní zkušenosti. Učitelka se převážně orientovala na vědomostní cíle, které nebyly vždy dobře promyšleny. Při vzdělávání nevhodně převažovala forma frontální organizace bez prostoru pro samostatnou práci dětí. V době inspekční hospitace bylo vzdělávání jednotvárné, s minimálním prostorem pro rozvoj tvořivosti. Děti nerespektovaly pravidla společného soužití ve třídě, patrný byl zvýšený hluk a ne všechny děti byly vzdělávací nabídkou zaujaté. Zcela chyběla srozumitelná zpětná vazba k práci dětí. Současně nebyly vedeny k tomu, aby ve vazbě na stanovené cíle prováděly vzájemné hodnocení, popřípadě sebehodnocení. Přestože mezi dětmi a učitelkou panovala příjemná atmosféra, aktivity, které posilují pozitivní sebepojetí a sebevědomí dětem nabízeny nebyly.

Naopak vzdělávání poskytované ve třídách mladších dětí prokazovalo všechny znaky prožitkového učení (spontaneitu, objektivitu, aktivitu a tvořivost, komunikativnost a konkrétnost). Děti byly seznámeny s většinou cílů činností a bohatě materiálně podpořená vzdělávací nabídka směřovala k jejich naplnění. Při řízených činnostech učitelky děti nenásilně motivovaly, účelně střídaly odlišné vzdělávací metody a vytvářely příležitosti pro komunikaci mezi dětmi. Téměř všechny děti byly vzdělávací nabídkou zaujaty. Ze strany učitelek převládalo pouze stručné hodnocení okamžitých výkonů.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Úroveň dosahovaných dovedností dětmi není učitelkami v jednotlivých třídách monitorována. Funkčnost záznamů o pokrocích dětí snižuje absence jasně nastavených opatření k individuální podpoře jednotlivých dětí a vyhodnocování jejich účinnosti. Ze záznamů o dětech, z rozhovorů s učitelkami a s ředitelkou nebo ze záznamů z jednání pedagogické rady je zřejmé, že neprobíhá systematické vyhodnocování výsledků dětí. Chybí také konkretizace potřebné podpory (zejména u dětí s odkladem povinné školní docházky) pro vyrovnávání jejich individuálních obtíží. V průběhu inspekce nebyly děti důsledně vedeny ke správnému úchopu psacího náčiní, sezení u stolu, samostatné přípravě a uklidu pomůcek. U nejstarších dětí nebyl kladen dostatečný důraz na přípravu pro vstup do základní školy nebo na cílené vyrovnávání obtíží u dětí s odkladem povinné školní docházky. Plánovitá realizace cíleně zaměřených cvičení k podpoře rozvoje grafomotoriky s využíváním účelových pomůcek byla v průběhu inspekční činnosti ojedinělá. Ke zlepšení řečového rozvoje dětí škola nabízí zákonným zástupcům logopedický kroužek pro děti za úplaty. Učitelka školy bez potřebné odbornosti podle zájmu rodičů provádí depistáž a následně ve škole nabízí dětem za účasti rodičů odbornou péči a nápravu řeči. Přestože byl identifikován vyšší počet dětí s vadami řeči, zařazení prvků logopedické prevence a cílená podpora komunikativních dovedností v průběhu vzdělávání byly v hospitačních vstupech zaznamenány ojediněle. Ve třídách mladších dětí byla patrná podpora rozvoje žádoucích sociálních dovedností a kamarádských vztahů. Ty přirozeně komunikovaly nejen mezi sebou, ale i s dospělými. V prostředí MŠ se bezproblémově orientovaly, v rámci nastaveného režimu zvládaly požadované dovednosti sebeobsluhy. Škola zajišťuje individuálně přizpůsobený adaptační program i nejmladší děti byly již dobře adaptované. Zaměření školy na podporu zdravého životního stylu se projevilo zejména zařazením zdravotně preventivních pohybových aktivit a pestrým stravováním. Pobyt venku je zatím

stereotypně zaměřený na využívání školní zahrady. K obohacování vzdělávací nabídky přispívá spolupráce s dalšími subjekty (okolní ZŠ, MŠ, divadla, pedagogicko-psychologické poradny, atd.)

Další zjištění

V rámci komplexní inspekční činnosti byla zákonným zástupcům dětí nabídnuta možnost vyjádřit svoji spokojenost/nespokojenost s mateřskou školou formou dotazníkového šetření. Z 59 odevzdaných vyplněných dotazníků, což prezentuje necelých 50 % zákonných zástupců, byla celková spokojenost bez výhrad vyjádřena ve 30 případech. U 14 dotazníků se jednalo o částečnou spokojenost s výhradami a v 15 vyjádřeních se jednalo o celkovou nespokojenost s obsáhlou kritikou práce ředitelky školy. Přesto lze konstatovat, že celkově převládá spokojenost zákonných zástupců s mateřskou školou.

Závěry

Hodnocení vývoje

- od poslední provedené inspekce se kvalita řízení školy výrazně zhoršila. Autoritativní způsob řízení nejenže nepodporuje pedagogický rozvoj vedoucí ke zvýšení kvality poskytovaného vzdělávání, ale minimálně podporuje i spolupráci mezi pedagogy, provozními zaměstnanci a zákonnými zástupci dětí

Slabé stránky a příležitosti ke zlepšení

- vytvořená strategie rozvoje MŠ (Strategický rozvoj školy 2017-2021 ze dne 2. 10. 2017) vycházející ze SWOT analýzy, se pro velké názorové neshody mezi pedagogy a vedením školy nedaří naplňovat
- ŠVP není v souladu s RVP PV, chybí přehlednost, srozumitelnost. Zákonným zástupcům jsou podávány ne zcela objektivní informace (generální souhlas, platba logopedického kroužku)
- podnětům pedagogů a zákonných zástupců věnuje ředitelka školy minimální pozornost
- ředitelka školy neřídí pedagogické procesy
- systém autoevaluace a procesy řízení školy nejsou prováděny
- děti v obou třídách nejstarších dětí nemají zavedena pravidla společného soužití (nejednotné působení na děti)
- ředitelka negativně ovlivňuje možnosti rozvoje pedagogické spolupráce (učitelky na třídě každý školní rok s jinou kolegyní a v jiné třídě)
- ředitelka školy neprovádí hodnocení práce pedagogů (hospitace formou krátkých vstupů, bez hodnocení silných a slabých stránek učitelek často i bezdůvodná kritika)
- aktivity ředitelky školy nepokrývají v plné míře oblast pedagogického ani manažerského vedení
- absence empatických reakcí na podněty dětí (v obou třídách nejstarších dětí)
- pouze jednotliví pedagogové se zajímají o nové trendy ve vzdělávání a získané poznatky v něm dokáží uplatnit
- jen výjimečně byla zaznamenána diferenciací vzdělávací nabídky (třídy mladších dětí)

- není prováděna pedagogická diagnostika sledující vývoj dítěte (ke dni inspekce formou popisu adaptace dítěte, rodinné vztahy a současná situace v rodině)
- jednotvárné pobyty venku na zahradě MŠ
- výsledky vzdělávání jsou získávány nahodile, ředitelka školy nenastavila pravidla vyhodnocování vzdělávacích výsledků dětí

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zajistit v MŠ efektivní systém vedení záznamů o dětech včetně jejich vyhodnocování, zjištění důsledně propojovat s třídním plánováním a přípravou pestré, individualizované vzdělávací nabídky umožňující dětem větší volbu činností
- vést děti průběžně k sebereflexi vlastní úspěšnosti a vzájemnému hodnocení
- diferencovat vzdělávací nabídku tak, aby byla dostatečně náročná pro nejstarší věkovou skupinu dětí
- zajistit posudek o stavu dvou vzrostlých topolů a jehličnatých stromů na pozemku školy, kde se zdržují děti. Pod jedním z topolů se nachází dětské hřiště s herními prvky
- u schodiště v pavilonu A – Včelky a v pavilonu B – Kořata je zabudováno vyšší madlo, vhodné by bylo zabudovat i nižší madlo úměrné k výšce dětí
- opravit podlahovou krytinu na jednom schodu (pavilon B), která je poškozená, možnost úrazu

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30. 6. 2018 odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Mateřské školy „Sluníčko“, Liberec, Bezová 274/1, příspěvková organizace, ze dne a s účinností 11. 11. 2009
2. Rozhodnutí Krajského Libereckého kraje čj. OŠMTS-048/2010-RZS o posouzení žádosti ve věci návrhu na zápis změny ze dne 30. 8. 2010, s účinností od 1. 9. 2010
3. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitelky Mateřské školy „Sluníčko“, Liberec, Bezová 274/1, příspěvková organizace s účinností od 1. srpna 2012 na období 6 let ze dne 8. června 2012
4. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „Se sluníčkem, krok za krokem“, účinný od 1. září 2017, projednán na pedagogické radě 31. 8. 2017
5. Školní řád mateřské školy ze dne 3. 5. 2017 a s účinností od 1. 9. 2017
6. Správní řízení pro školní rok 2017/2018 – 125 kusů

7. Evidenční list pro dítě v mateřské škole pro školní rok 2017/2018 – 125 kusů
8. Výjimka z nejvyššího počtu dětí ve třídě z 1. 9. 2017 pro školní rok 2017/2018
9. Třídní vzdělávací programy na školní rok 2017-2018
10. Zápis ze třídních schůzek ze dne 14. 9. 2017 včetně prezenční listiny zákonných zástupců
11. Osobní list dítěte vedený po dobu jeho docházky do MŠ
12. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2017/2018
13. Třídní knihy 5 kusů na školní rok 2017/2018
14. Evaluační dotazník učitelek, evaluace tříd a školního roku za školní rok 2016/2017 a 2017/2018 za první pololetí
15. Evidence pracovní doby, rozpis a výkaz pracovní doby na školní rok 2017/2018
16. Podklady pro posouzení odborné kvalifikace pedagogických pracovníků
17. Kontrolní činnost ředitelky školy
18. Jmenování pedagogické rady na školní rok 2017/2018
19. Pedagogické a provozní porady 2017/2018
20. Hodnocení jednotlivých tříd za pololetí od školního roku 2016/2017 – 2017/2018
21. Přehled docházky dětí – všechny třídy na školní rok 2017/2018
22. Dokumentace k hodnocení BOZ
23. Dokumentace k finančnímu hodnocení

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Bc. Naděžda Červová, školní inspektorka

Naděžda Červová v. r.

Mgr. Jana Kolínská, školní inspektorka

Jana Kolínská v. r.

Mgr. Pavla Křepelková, školní inspektorka

Pavla Křepelková v. r.

Bc. Irina Kopčanová, kontrolní pracovnice

Irina Kopčanová v. r.

V Liberci 16. 4. 2018

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Bc. Petra Čermáková, ředitelka školy

Eva Tichá v. z.

V Liberci 26. 4. 2018